

Dosarul nr. 2r-258/24
2-22186763-01-2r-05062024

Prima instanță – Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: R. Pascari)
Instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, V. Cotorobai, V. Mihaila)

DECIZIE

24 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Lilia Roic-Botezatu

Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Vitalie Duca, Irinei Duca și Alionei Duca cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca împotriva hotărârii din 24 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă :

La 20 decembrie 2022, lichidatorul ÎMGFL nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, Igor Bulgaru, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Duca, Irinei Duca și Alionei Duca cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 2-5).

Prin hotărârea din 24 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea.

S-a încasat în beneficiul ÎMGFL nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, de la Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca suma de 1 844,01 de lei, cu titlu de datorie, inclusiv suma de 900,28 de lei pentru serviciul energie termică, formată în perioada 01 aprilie 2020 – 01 aprilie 2022, suma de 128,28 de lei pentru apă potabilă, formată în perioada 01 martie 2020 – 01 octombrie 2022, suma de 567,30 de lei pentru serviciul de deservire a blocului locativ, suma de 146,40 de lei pentru serviciul de deservire a echipamentului, suma de 101,75 lei pentru serviciul de transportare a deșeurilor, formată în perioada 01 martie 2020 – 01 octombrie 2022, scadentă la 30 octombrie 2022 pentru locul de consum din mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. XX (f. d. 48, 53-59).

La 10 august 2023, Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care au solicitat casarea hotărârii instanței de fond (f. d. 61).

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca și s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, precum și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 202,50 lei, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii (f. d. 65-67).

Prin încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, din motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 77-82).

La 14 martie 2024, Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca au declarat recurs împotriva încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa prezentării apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat (f. d. 88-90).

În motivarea recursului, au indicat că instanța de apel nu a asigurat o comunicare efectivă a actelor de procedură, iar mențiunea de la pct. 11 din încheierea contestată nu corespunde realității, or, în adresa dâșilor nu a fost expediată, în mod repetat, încheierea din 08 noiembrie 2023, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

La fel, au obiectat că din încheierea contestată nu se poate stabili cu certitudine data la care a fost expediată trimiterea poștală și nici numărul trimiterii, astfel încât informația să poată fi verificată și prin surse alternative.

Au menționat că instanța de apel nu a întreprins alte măsuri de comunicare a actelor de procedură, iar aceasta constituie o ingerință la dreptul de acces la instanță, în măsura în care condițiile ce urmau a fi îndeplinite pentru primirea spre examinare a cererii de apel nu au fost comunicate în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire, se atestă că copia încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a expediată în adresa recurenților la data de 27 februarie 2024 (f. d. 84), însă la materialele cauzei lipsesc probe care ar confirma recepționarea acesteia de către destinatari.

Astfel, se constată că recurenții Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 14 martie 2024, în termenul legal.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Vitalie Duca, Irinei Duca și Alionei Duca cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost emis la 24 iulie 2023 (f. d. 48).

La 10 august 2023, Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care au solicitat casarea hotărârii instanței de fond (f. d. 61).

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca și s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, precum și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 202,50 lei, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii (f. d. 65-67).

Ulterior, prin încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, din motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 77-82).

În argumentarea soluției sale, instanța de apel a reținut că apelații nu s-au conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în interiorul termenului fixat de instanță, circumstanță ce impune restituirea cererii de apel.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depuse de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor stabilite de către instanța de apel prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Completul de judecată notează că copia încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca și s-a acordat apelanților termen pentru lichidarea neajunsurilor din cererea de apel, a fost expediată la adresa apelanților, mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. XX, la data de 30 noiembrie 2023, potrivit scrisorii de însoțire (f. d. 68).

Totodată, Completul de judecată constată că corespondența expediată în adresa apelanților, Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, a fost restituită instanței de judecată, la 21 decembrie 2023, cu mențiunea factorului poștal aplicată pe cotorul plicului „nereclamat” (f. d. 69-70).

Ulterior, la data de 22 decembrie 2023, copia încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată apelanților, în mod repetat, la aceeași adresă de corespondență (f. d. 72).

Cu toate acestea, la 15 ianuarie 2023, corespondența expediată a fost returnată în adresa instanței de judecată, cu mențiunea factorului poștal aplicată pe cotorul plicului „nereclamat” (f. d. 73-74).

În conformitate cu prevederile art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, trimiterea nereclamată reprezintă trimiterea poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Potrivit pct. 82 Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, trimiterile poștale cu mențiunea „Predarea în mână proprie”, „Citație” sau „Înștiințare” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

Completul de judecată remarcă și faptul că adresa la care a fost expediată copia încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău este identică cu cea indicată de către înșiși apelanții, Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, atât în antetul cererii de apel nemotivate, cât și în antetul cererii de recurs depuse împotriva încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 61, 88).

În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel și-a îndeplinit corespunzător obligația de înștiințare a apelanților Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca despre emiterea încheierii din 08 noiembrie 2023, în condițiile în care corespondența expediată *de două ori* în adresa dâșilor a fost returnată instanței de judecată cu mențiunea „nereclamat”, iar alte locuri posibile de aflare a apelanților nu au fost identificate.

Mai mult, instanța de recurs mai relevă că recurenții Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca nu au prezentat date din care ar rezulta că aceștia și-ar fi schimbat domiciliul după pornirea procesului de judecată, în sensul art. 107 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Din acest motiv, înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și urmează a fi considerată ca fiind recepționată.

Corespunzător, instanța de recurs va desconsidera alegațiile recurenților, precum că instanța de apel nu a asigurat o comunicare efectivă a actelor de procedură, întrucât aceste susțineri, pe lângă faptul că sunt declarative, se combat prin materialul probator din lucrările dosarului.

Cu referire la argumentele recurenților, precum că instanța de apel urma să întreprindă alte măsuri de comunicare a actelor de procedură, instanța de recurs le va califica, deopotrivă, drept neîntemeiate, or, din actele și lucrările cauzei nu poate fi dedusă nicio altă adresă veridică de corespondență a apelanților, care ar asigura recepționarea actelor de procedură.

Prin urmare, instanța de apel justificat a reținut că apelanții au omis să remedieze neajunsurile identificate în cererea de apel depusă de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, în termenul acordat de către Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 08 noiembrie 2023, iar acest fapt atrage sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Relevanță speței prezintă prevederile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de

drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca.

Se menține încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Vitalie Duca, Irinei Duca și Alionei Duca cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Oxana Parfeni